

BRĪVĀ LATVIJA

NrNr.23/24./10,11/

Eiropa,1.un 15.septembri 1947.

LATVIESU TAUTAS PRETESTĪBAS SVESVARU 1941 - 1944 GADOS.

/ noslegums /

Vairākos BrL numuros devām telpas iztirzājumiem par pretestības kustību darbību un lomu Eiropa un Latvija Otra Pasaules kara laikā un pēc tā.

Mūsu nolūks pie tam bij, ka jau minēts cita vietā, divejāds. Pirmkārt griebejam iepazīstināt mūsu lasītājus ar pretestības kustību kā ar jaunu un pilnīgi reālu kara vesanas parādību, ko strauji pieaugušas iespējas, apgādāt pravās karaspēka vienības vienīgi gaisa ceļā, kā arī vienkāršota radio saziņas un citi tehnikas jaunveidojumi ir darījuši iespējamu un kas nakamā kara, ka to var secināt no abu noteiktu veiktiem priekšdarbiem, klus laikam par galveno un izskiroso kara vesanas veidu.

Otrkārt, lai, salīdzinot ar pārsu verieni organizētas un apgādātas pretestības kustības Eiropas zemes ar pretestības izpausmēm Latvija tajā pat laikā, dotu par pēdējam pareizo novērtējumu pēc viņu toreizējiem patiesiem veiktajiem un nozīmes. latviešu tautas cīņā par svesvaru nolratisanu.

Jo, diemžēl, ir jākonstatē, ka tikpat vecie politikāni, kā arī viņu pēdas un tikumos ejosi atseviski lomu-spelet-tikotāji no jaunākajiem gada gājumiem atkārtoti ir mēģinājuši un joprojām vēl tiecas latviešu tautas spontānas pretestības izpausmes izteikt kā savus nopelnus, lai tos lukotu izmantot savām partijām kombinācijām jeb citām sauri patriilīgām iegrībām.

Lai reiz par visām reizēm šini lieta ienestu skaidrību, atskirtu graudus no peļevām, faktus no meliem, kā arī lai sniegtu autentisku un parbaudītu materiālu, kas lasītājiem pasiekt dotu iespēju spriest un secināt, ka būtu jārikojas naktne, ka ne, tikai, lai avusi atseviskiem pretestības cīņās aktivistiem izteikties neierobežoti un bez mūsu komentāriem.

Vēl nav ne laiks, ne iespēja, ne arī vajadzība sniegt par latviešu tautas pretestības kustību darbību pirmo posmu /1940-44/ kādu vēsturiski apstrādātu pārskatu.

Neaizmirsīsim, ka atrodamies mūsu svaigas un ilgstošas otras brīvības cīņas vidus ceļā un pat vēl visnotaļ ne tājā.

Jo, ja salīdzinām to cīņu, ko latviešu tauta nesalauzama un nevienai svesvarai nepalikšana daļa uz savas zemes ir veikusi laikā kops otras krievu okupācijas un joprojām vēl iztur Latvijas mežos un vīnās pilsetu un ciematu pagrādes, pirmas krievu un vacu okupācijas laikā veikumi klust tik nenozīmīgi, pati cīņa tik saraustīti un nemakulīgi vadīta, ka nēz neuzdrošināties vilkt kādas paraleles starp toreizējo

lukojsi vīnos atrast kaut daleju apstiprinājumu apgalvojumiem, kas parādījusies emigrācijas prese, tas mums nav izdevies.

vacu okupācijas laika latviešu pretestības grupām nav bijusi ne vienota vadība, nedz tas vispār ir saskaņoti darbojušas.

Ka jau to esam aprādījuši agrāk, bij radušas, pastāvējušas un atkal izirusas vairākas pretestības grupas Rīgā un provincē - strādnieku, studentu, laucinieku, karavīru un, visbiežāk, skolu jaunatnes vidē, kas reizēm prata izraisīt īsti strauju aktivitāti, radīt patiesu drosmi, bet vēl vairāk nevaļadzīgu pargalvību, tomēr nekad tas nebija saplūdušas jeb izaugušas līdz aptveramai, meritēcīgi vadītai kustībai. Jo, ja ir pa reizei sapulcejušies atseviski privati cilvēki un savai saņakšmei devuši skanīgu apzīmējumu "Pretestības kustības padome", tad tādām faktam ir tikpat daudz sakaru ar pretestības aktivīstiem, kā mīnētiem gubēnu varoņiem ar cīņu partizāniem.

Galvenais iemesls kāpēc Latvija vacu okupācijas laika nerada apvienotu pretestības kustību, kas līdzinātos tādām pat kustībām citas zemes tajā pat laikā, bija tas, ka starptautiska situācija vēl nebija tādai nobriedusi, un, ka vacu frontes sabrukums nāca parāk ātri un pēkšņi. Toreiz, 1942/44 gadās, praktiski nozīmīgu palīdzību no ārienes, bez kādas pretestības kustībai grūti izversties, vāreja sniegt vienīgi krievi. Bet tas tikai nozīmētu - ja latvieši šādu pienētu - ka tie vēlētos pēc iespējas ātrāk apmainīt Gestapo karavīrus pret NKVD naganā pakausi, ka arī lai musu brāļi legionā un policijas vienības frontē, pēc iespējas drīzi tiktu pamesti savam liktenim un iznīcināti. Butu arī ļoti tālu no patiesības apgalvot, ka plasakas latviešu aprindās toreiz butu likušas kādas nopietnas cerības jeb vispārī rekinājusies ar vērā ņemamu atbalstu no rietumiem. T.s. rietumu orientācija, ar kuru dažs labs tik skāli mēdz platīties, pa lielu lielāi ir uzplaukusi tikai emigrācija, ja neskaita atseviskus agentus, kas bija atrādusies rietumu speciālo dienestu algotos amatos. Jo Somijas un Polijas tragiskie likteni nēdeva sevīskus iemeslus letticīgām ilūzijām.

Ja stāvokli vacu okupācijas laikā novērtējot gribam palikt objektīvi un lietiski, mums nekā cits neatliek, cīl nelabprāt to arī darām, ka nakt ar konstatējumu, ka pēc būtības Brīvas Latvijas pretestības organizācija ir bijusi visplasaka, specīgāka un vienīgā, kas bija tuvojusies pretestības kustību jēdzieniem Rietumu Eiropas izpratnē, un par tādā butu arī izvērtusies, ja tai butu bijusi dota iespēja darbīties kaut vēl dažus mēnešus: vienīgi vīnas rīcība bija laikraksts / šī izdevuma priekštecis / kas iznāca kurmet periodiski, vienīgi vīnai bija izdevies radīt organizācijas sunīnu tīklu, kas aptvēra ne tikai visu Latvijas teritoriju, bet arī latviešus legionā, policijas un aizsargu vienības ārpus robežām, ka arī dienesta vietas Baltkrievijā, Ukrainā un citur. Tāpēc tai vāreja arī but tik negaidīti lieli panākumi nepādosanas un pretestības domas veīdosana latviešu tautā un ne par velti vacu SD pret darbību vissmagāk skāra taisni Brīvas Latvijas cīnītāju kādrus.

Vīnas ļābi izveīdotais informāciju tīkls ļāva tai sekot visām, kas notika Latvijā un pat vacu okupācijas iestādes, ka arī mēginājumiem radīt radniecīgas organizācijas Rīgā un provincē. Jo simtos sniegtās gadījumi, kād ierosīnātajī lukoja iesaistīt savas rīndas PrL laudis, pie tam atklājot savas kartis ar nepīedodamu vālsirdību.

No otras puses sādš Brīvas Latvijas organizācijas izcīlāis stāvoklis citu līdzīgu grupu starpā tai dōd arī tiesību izteikt savus uzskatus un vīedokli ne tikai par līdzsīnejo latviešu pretestības izpaušmju faktīsko nozīmī un sasniegumiem, bet arī no pīedzīvojumiem un

prakses secinat ricibu nakotne.

Un proti:

Astonu nebrivibas gadu laika latviesu tauta ir vare-
jusi radit tikai divus lielus veikumus, kas attaisno
vinas pastavesanu, dod tai tiesibu savai nakotnei ti-
cet un kas tiesa cela ari ved uz brivibas un neatka-
rigas valsts atganasu, un tie ir:

1. Vinas karaviru / legionaru, policijas pulku,
aizsargu vienibu u.c./sasniegumi kauju laukos
1942/44. gados,

2. Vinas meza viru nesatricinama staja un cina uz
Latvijas zemes pret otro krievu okupaciju no
1944. gada lidz galigai uzvarai.

Sie musu bralu labakie sniegumi ir tik izcili, un vienreizeji, ka, salidzinot ar tiem lidsinejos centienus un sasniegumus piem. diplomatiska lauka, arzemju propaganda, pretestibas izpausmes pirmas krievu un vacu okupācijas laikos, emigrācijas organizēšanas un ideoloģiskās aprūpes darba, latviesu politisko spēku vienošana un saskaņošana - tie atkāpjas trešā, piektā, devīta plāna un nelga ir tas, kas to vēl lūkotu liegt.

Tapec arī dažādam "centrālā padomē", kas butu nomināli pastāvējis saīe saīe laikā, dažādam atceres biedrībām par atsevišķām izdarībām un sauriem laikā posmiem un t. l. var but un bus tikai ierobežots, savā zinā privātu grupu raksturs un vērtīgi ir un bus mēģinājumi, ar fakti sagrozījumiem un personīgu vēleju piepalīdzība lūkot uzpust tādās par nopietnām organizācijām Vis-Latvijas mēroga.

Sadu veidojumu mazāk ka vāja atbalss latviesu emigrācija tadu ieskatu arī visnotāl apstiprina.

Bet kas gan ir jāpanāk par katru cenu un jau tagad, emigrācija, ir:

latviesu trimdas karavīru un darba cilvēku ideoloģiska sakau-
sesana ar meza brāļiem un pagrīdniekiem viņa pusē.

Tas ir iespējams un piemērota cela un veids mes to darīsim zināmu tiem, kam tas jāzīn. Sos divus latviesu tautas radošos, dinamiskos centrus saliedējot, no sakuma idejiski, vēlāk arī citādi, izskilsies nākamās Latvijas garīgais satvars, izlobīsies pamata kadri neatkarības atkarosanaī īstenība.

----- " -----
"

Nobeidzot ar so lidsinejo latviesu tautas pretestības izpausmju aplūkšanu un daļu iztirzšanu, turpmāk atgriezīsīmies pie tam jautājumā daļa.

----- " -----
"

AMERIKANU - KRIEVU KARŠ, VĀRBUĻĪBAS PĀR UN PĒC TĀS, 1947. g. OKTOBRĪ.

Ka amerikāņu-krievu karš reiz bus, jo tas ir nenovēršams, lai kādi būtu apstākļi, kas tam pagaidām runātu pretim, to neviens nekur vairs nemitina noliegt, jo to sāka veselais prāts, balstoties uz neapstrīdamiem faktiem.

Jautājums vienīgi paliek, kādā tādā karš varētu izraisīties, resp. cik ilgi uz tādu vēl būtu jāgaida.

Ir cilvēciņi un saprotami, ka tie sīti Eiropa un Āzija, kas patlaban smok ģēnība, ka arī tie miljoni saipus dzelzs priekškarā, kas, ar DP Kaina zīmi apzīmogoti, ka Dieva atstāti un velna nepienēmti kļūst pa kara uzvārdīto Vaciņu un Pīetumu Eiropu, sadū karu gaidā ka savu glābiņu un atpestītāju. Ļaz peidomadāni par iznīcību, sausmām un neizmērojāmā cīesānām, ko tiesi šis karš varētu sagādāt it īpaši civilo DP un Austrumu Eiropas iedzīvotāju starpā. Ja arī Pīetumu uzvaras gadījumā desmitiem miljoniem tur bus lēts aiziet bojā bada, sergu un aukstuma dēļ un tikai daļa spēs atgriezties savā dzimtajā zeme garīgi nesalauzti un ar nemazinātu darbības jaudu.

Apsverot amerikāņu-krievu kara varbūtību un iespējamo izcēlsanas laiku, arī sīni gadījuma esam centusies atraisīties no visa, kas atgādīnāto velejurus jeb jutu diktētus šlēdzienus saī virzīnā, bet gan apūlot stavokli ar aukstu prātu un balstoties vienīgi uz neapsaubāmām dotībām un faktiem - ka to esam darījusi līdz sīm.

Saī izpratne mums ir izdevies savakt materialus no izcīliem pirmavotiem, kas pa lielākāī daīlāī vēl nekur nav publicēti, laī, izsverot tos sīntetīskī, rastu koncentretu pārskatu par amerikāņu-krievu kara iespējām 1947. gada beigās.

Istenība jautājums būtu jāformūlē: cik īlieli un stipri spēki abas nometnes kas karu vēlas un, cik plasi un spēcīgi ir pretspēki, kas karu grib novērst jeb vīsmāz atīlkt?

Sos par un pret spēkus nevar tīl vīenkārsī klasīfīcēt, bet vīenīgi vīspāreījī attēlot. Ja dāzī amerikāņu kara kungi laīku pa laīkām medz īzteīkties, ka karš ir "īespējams", "varbūtējs" jeb "pāvisām tuvu" - pec vīenā, trīs, pācīem gādīem, tad ne māzak nozīmīgī ir arī pretspēkī tājā pāsā Amerīkā, kas karu par katru cēnu grib novērst.

Tīe, kas karu bīstas, savas bāzas medz atvāsīnāt no ekonomīskas, polītīskas un īdeologīskas sēcensības, kādāī starp Pīetumīem un Krievīju pāsāv pīrīmkārt: radot "dīvas pāsaulēs", otrkārt, tīem ir bāzas par jūtīgām vīetām" īetekmju jōslas, kas spētu no nācīgā īncīdentā īzraīsīt kātāstrofū. /Tēvājāgā aīzmīrst, ka pīrīe spēī gādā, kādī dīenvīdīslāvū kāraspēks notrīecā kādū amerikāņu kara līdīnāsīnu, nogālīnot pīecus kara līdotājūs, kara bīesmas bīj bījūsas tīk tuvas, ka to nevīens nebūtu varējis īedomāties. /

Notēicosāis pretspēks kara bāzām ir vīenlīdzīgā mērā krievu vājums un amerikāņu nevēlesānas karot, otrkārt - ābpūsejās bāzas par ātombumbu un cītu jānu īerocū kātāstrofālo īespaīdū, treskārt - īncīdentu īespeju māzā tīcāmība.

Raugoties no plāsāka vīedoklā, ekonomīskā, īdeologīskā un polītīskā plāsāī starp Krievīju un Pīetumīem skīet pīlīnīgī neparvarāmā. Ekonomīskī tādēļ, cē ātskīrība starp kaptālīstīsko un komūnīstīsko sāmīnīcību ir parāk nesāmīerīnāms, īdeologīskī tāpec, ka starptautīskāis komūnīsmas atzīst un līeto bez kāutresānas īkkuru līdzēkīlī - ka spēgosānu, kūdīsānu, āpversumū gātāvōsānu - savū mērū sāsīnīegsānāī, kas ar laīku rādā parāk līelāī neertības. Bet uzskātū dāzādības cīlvēkū starpā vīenmēr bījūsas un tāī vēl nav neīzbegāmī jānōvēd līdz brunotām konfīlktām. Jō ir nenolīdzāmī, ka nevīenā nācījā patlabāī karu nevēlas - tīkpat

krievu zemnieks ka amerikāņu strādnieks velas tikai maizi un mieru. Bet no vel leilaka svāra ir, ka arī pasas vīnu valdības karu nevelas. Amerikas valdības mērķis joprojām ir karu noverst, nevis vīna izcelsmes steidzināt. Vīna vadošie vīri vienīgi ir nakusi pie atzinas, ka ar piekapsanos un vajumu tas nav panākams. Arī Krievu vīri istenība karu nevelas, bet vīnu motīvi ir pavisam citi: vīni ir vāji un to apzinas.

Apsverot par un pret spekus sistematiski, jāņem vērums abu noņemtu militārie speki. Šai zīnā Amerika patlaban ir specifiska valsts pa saule, tikpat potenciāli un daudzējāda zīnā arī aktuāli.

Amerikas armija gan ir mazāka ka krievu, bet nesalīdzināmi labāki brunota un apgadāta, un ir vīnai arī plāsas apmācītu karavīru rezerves, kas vel nav "parstavejūsas".

Amerikas gāisa spekos ir mazāk gatavu ierīndas formāciju ka krieviem, bet vīnai ir lielākas rezerves noliktavas un vīnas līdmasīnas arī ir nesalīdzināmi parākas par krievu līdmasīnām, par līdotāju un tehnisko personālu kvalitāti nemaz nerunājot. Krieviem vispar nav strātēgīsku bumbvēdēju formāciju, kas pelnītu sādū apzīmējumu un visparī vīnas gāisa speki tehniski un taktiski ir gāuzām novecojūšies. Pasācīnas, ko krievī tagād mezd stāstīt savām brīvām tātām, ka vīni vīeni pasī butu sakāvūsi Vācīju, bez palīdzības no ārienes, amerikāņu sevīski ietekmet nespej, jo tie labī zīn, kādās dōlaru miljārdū vērtības tie krieviem 1942/44 gādās tīka piegādējūsi. Bet vīni lotī labī zīnā arī to ka toreiz dotie produktī ir jau sen pātereti, apāvī un formas terpī novālkātī, autu masīnas nolīetotās un sasīstās, tankī un līdmasīnas tā novecojūšies, ka to istā vīetā butu drīzak mūzejā.

Amerikas flote patlaban ir lāalāka par visīem jūras spēkiem pasāu le kōpā nemot. Gan tīkai maza dāla no sīs mīlzu armādas ātrodās āktīva ierīnda bet kugu uzglābasānā jeb pāreizākī "konservēsānā" amerikāņī ir tā spēcīalizējūšies, ka tie tos gādīem ilgī spej saglābat pilnīgī jau-nūs, bez mazākīem rūsās plankumīem - tos līdz ār visīem līelgābālīem un smālkākīem instrumentīem iekāpsēlējot zīnāmā celulozes māsā. Un arī kugu apkālpē ir apmācīta un ār kāujās pīedzīvojūmīem, tā ka devīndes mīt dīenu lāikā flote var ātkāļ but kara lāikā apjōmā. Par krievu jūras spēkīem, turpretī, vel nekō ieverōjāmū nevar saskātīt, tie vāirāk līekās uz zemūdēnu rāzōsānū sērījās, izmāntōjot vācū spēcīalīstus un parvīetōjot uz krievīju vēselās spēcīalās kugu buvētavās.

Amerikāņīem ir ātoombumbās, kuru vāirūms izteīcās dīvī un tagād pat jau trīs rīndū skāitlōs, krievīem vel nav nevīenas.

Un beīdzot, amerikāņu rupnīecība stāv āugstū patī krievu rupnīecībā: vīnas uzņēmūmī un satīksmēs līdzekli un vīsa transportā sīstēmā kā rā nav cīetūsi un arī āugstī kvalīfīcētū īzejvīelū zīnā Amerīkā Krievī jāī ir tālū pīrieksa, ka nemaz nevar salīdzīnāt.

Tādā zīnā pret amerikāņu materiālo un tehnisko vārenību krievī var uzrādīt vīenīgī neapsāubāmū vājūmū. Gan krievī tagād lūko īestāstīt sev un cītiem, ka sī gādā lābā rāzā/kās esot nevis ātmosfērīskū āpstākļū bet kōmpārtījās ārganīzēsānās mākēs nopelns, bet kāpec tad pāgājūso gādū "neārganīzējā"?/ vīsus īztrūkūmūs ār uzvīju ātgūsot. Bet jā nemām vīnu pasū skāitlūs, ka sī gādā rāzā esot par 52% āugstākā par pāgājūso gādā rāzū, kās bīj kātāstrofālī zēmā, tad sīgādējā var but pat zem nōrmālās. Bet tas arī vel nebūtū īzskīrosāis. Svārigākāis ir tas, ka īzslāvētā "jāuncēlsānās un ātjānosānās" pīecgādē īr īzrādījūšies par pilnīgī nevēīksmī un tā īr tālū ātpālīkūsi plānām un grāfīkāī. Mērāugōtīes uz pāpīldū darbā spēkū nō kara gūstēkņū un dēportētō vērgū mīljōnīem. Un to Krievlīs, protām, labī zīn, bet to zīnā arī Amerīkā. Pēc tam Krievījā īr arī smāgī cīetūsi kara un sīe pōstījūmī vel nekādī nav lābotī/ka to rēdzām arī Lātvejā, kur stāstā gan kā īzskātīšies 1950 gādā, bet pāgādām vel ī

gruzi nav laga novakti/. Dazas no Padomijas tautam ir ari loti nonikusas ilgstosa trukuma del, bet Ukraina, Krims un citur vinal naidigie elementi ir negaiditi labi organiziesies.

Krievija briest ari nopietnas politiskas vetras. Ganlietpratigu verotaju ieskats ir, ka Stalina nave nekadu tautas sacelsanos neraiditu /ka to medz apgalvot krievu emigracijas strategi/, bet gan noteikti zi namu "palasta revoluciju", kas varetu beigties ar Trockim lidzigas frakcijas rasanos kompartija jeb ar neveiksmigo varas pretendentu likvidešanu. Sadus notikumus tomēr nevajaga parvertet: ir visas pazimes, ka ar Stalinu vai bez Stalina-krievu politika vi sa visuma paliks bez pargrozibam. Tomer frakciju rasanas totalitara valsti jau ir par sevi vajuma pazime un Krievija ir ari vel citi loti nopietni vajuma digli.

Saprotams ari Amerika nav bez tadiem. Nopietnakais amerikāņu vajums ir tas, ka tie joprojam vel pilnigi neizprot Kremla merkus, metodes un taktiku. Krievu armijas un tautas histeriska slavinasana kara un it sevišķi Ruzvelta laika, nav palikusi bez sekam un nav tik vienkārši, demokrātiska valsti sabiedrisko noskaņojumu uz reizi apsviest otrādi. Toreizeja letticiba un naivitate savkart ir darijusi iespejamu, ka Maskava savus agentus ir varejusi iefiltret Amerikas atklazibas dzive pavisam neiedomajamos apmeros. Valsts iestades, universitates, arodbiedribas, pat baznicas/izņemot katolu/, prese, saimnieciska un kulturas dzive - visur tai ir savas suninas un agenti, kas visur prot iespiesties un ievakt informaciju par lietam, kas svesai valstij nebutu jazin. Krievu zelts, par kuru neviens nevar pateikt, cik tas tiek Krievija tagad razots, ir pludis un plust pari okeanam miljardu dolaru apmeros un, ka var secinat, "ieguldijums" ir bijis sekmigs. Jo tikai peđeja gada laika valdiba un atklatibas doma ir sakusi atgisties, par so ieksejo briesmu iespejam, lai ar leilako parstegumu konstatetu, ka Kremlis ir pratis izstiept savus tausteklus lidz pat augstakai augsai. Parsteigums izvertas par istu skandalu, kad Marsala laika saka tirit ari arlietu ministriju no "ne-amerikaniskiem elementiem". Izradijas, ka saja vissvarigaka iesta de pec generalstaba, taisni cumeja un mudzeja no visadu nokrasu maskaviesiem, un, kaut zinama dala tagad no turienes ir izmesta, vel daudzi ir palikusi un tiesi veiklākie. Cits Amerikas vajums patreizejos laikos ir nekļejams amerikāņu pasu demokrātijas tulkosana-nekur citur tadš Volless jeb Ruzvelts jun. ta nevaretu braukt apkart un runat un citas valstis apkarot savas valsts politiku. Ir jatic, ka Volless nav ne komunist, ne ari Maskavas nopirkts, bet vina naivais idealisms nodara valstij vairak launa, neka visa komunistu agitacija kopa.

Tomer visa visuma salidzinot sis amerikāņu vajas vietas ar krievu grubibam un trukumiem, jasaka, ka amerikāni tas jau ir sakusi izprast un arstet, kurpreti komunisma ortodokssais stulbums tos dzen tikai vel dzi-lak politiska un saimnieciska strupcela.

Citaem vardiem - krievu vajums un amerikāņu stiprums ir visspecigakie argumenti pret tuliteju karu. Ja stavoklis butu otrads, mes jau sen vairs nebutu starp dzivajiem...

Bet ie ari vel citi un pat daudz svarigaki iemesli pret karu: Krievija to nevelas tamdel, ka ir parliecinata, jeb ka to maca nemaldiga partijas generallinija, ka doma varet iztikt bez ta. Jo komunisma pamata maciba ir, ka kapitalisms pats sevi satur sairuma diglus. Toms kara beigam Kremlis ar leilako parliecibu rekinajas ar saimniecisku depresiju Amerika un vispari Rietumos un vairakkart pat bij noteicis skaidrus terminus. Krievu vilcinasanas un sabotesanas taktika arpolitiskos jautajumos liela mera ar sadam ilgam ir izskaidrojama. Peđejaais termins bij noteikts uz 1947 gada pavasari, bet kad tas neattaisnojas, tagad parole skan: "vistuvaka nakotne."

Krievi joprojam vel sveti tic, ka tiem t.s. karstais kars nebus vajadzigs, lai savus merkus sasniegtu. Marksisma likumu negrozāmiba un kompartiju piektas kolonas citas zemes to panaksot bez kara.

Beidzot par jau minetam kara iespējamibam, kas izraisitos no min. "jutigam vietam" piem. Koreja, Mandzurija, Kina, Turcija, Griekija, Trieste, Austrija, Ungarija, bet par visam lietam Vacija. Lidz sim tadas gan atro- das uz "neitralas zemes", jo spekosanas notiek ar citu naciju starpnie- cibū. Tomer, jaunkaiku satiskmes lidzeklu atrums ir samazinajis zemes lodes virsu tik liela mera, ka amerikāņu-krievu tiesa saskare/piem. pari Ziemeļu polam/ vairs nav noversama:

Bet ari saja lauka ir dazi loti specigi faktori, kas spej noturet vietejus konfliktus lokālas robežas: pasaules tautas zin, un ari Vasing- tona un Maskava zin, ka, ja naktu visparejais kars, tas neaprobezotos ar lielgabaliem, saviniem, lidmasinam un tankiem.

Atomubumba, radiovaditi proje tili, biologiskais kars, radioaktivas gāzes un citi masu iznīcināšanas ieroci ir vai nu jau praktiski izme- gināti, jeb ari atri veidojas laboratorijas un pārbaudes laukumos.

Gan vēsture maca, ka bazas par kara rezultātiem vel lidz sim nekad nav spejusas karu noverst, tomēr saja atomu laikmeta bailēm no tā, ko sa- da tehnoloģiska revolūcija varetu izsaukt ir sava vēra nemēra psicho- loģiska ietekme.

Ņemot par un pret spēki varbūtejam karam starp Ameriku un Krieviju apmēram līdzsvarojas. Kara iemesli garāka laika posmā, protams, pastāv tomēr tulitejam karam nevar saskatīt tik daudz varbūtibū. Kars varetu izcelties pēkšņi, ja zustu kontrole par notikumiem, resp. rastos "incidents". Tads gan vienmēr ir iespējams, bet lai rastos kāds Pearl Harbour as stila ir maz domājams. Amerikāņu tauta ari pamazām nobriest, nav vairs tik jutīga-impulsīva un pamazām pierod pie latentā kara sta- vokļa pasaule. Krievija, ka policijas valsti, atklātības doma tiek vadīta no valsts un var tikt uzkurināta ar valsts nodomu. Bet, ka aprādīts, ir loti ticami, ka Kremļis tuvāka laika karu nespej vēst un tapec ari ne- velas.

Tadas ir krievu-amerikāņu kara izredzes 1947 gada oktobra beigās

OTRA PASAULES KARA LIKTENIGAS NEJAUŠIBAS.

Ka gan pasaule izskatītos, ja 1940 gada maija rietumu fronte ne- butu tik pēkšņi sabrukusi? Kas toreiz tika zaudēts 6 dienas, par to bij jacinās visa pasaule 5 gadi, lai zaudēto atgūtu. Desmitiem miljonu cilve- ku tika iegruztī neizsakāma nelaimē un ari Latvija tika aizrauta lidzi

Latviesu tautas Golgatas cels, kas vel sodien nav beidzies, sakas tadēl, ka Rietumi vieni pasi bij par nespeciģiem, lai ar Vaciju tiktu ga- la un tie bij spiesti pienemt krievu palidzību. Maksa par to bij musu un citu Austrumu Eiropas tautu brīvība.

Tapec ne tikai no militara viedokļa vien ir interesanti aplukot toreizejos apstaklus, kas vaciem deva tik negaidīti leilus panakumus.

Par 1940.g. sabrukumu ir sarakstītas visfantastiskakas lietas. Par to nebutu jābrīnās, jo parsteigums poretz bij neiedomājams. Visu 1939/40 gadu ziemu angļu un francu tautas tika iemidzinātas ar stastiem par Francijas un Anglijas stiprumu un gari tika pārspriests, ko darīt ar Va- cijū pēc tās sakausanas un nevis ko darītu ar viņam.

Kad naca rugta atmosānas, atklātības doma pārsvēdas preteģa eks- tremā: sabrukums jau esot bijis skaidrs sen un visdāzadakas legendas tika austas par tā celoniem, jo patiesība parasti ir par lenu, lai legen- das panaktu.

Pirmais briemu stastu vilnis radas invazijas pirmajās dienas - stasti par milzīgam izpletnu leceju formācijām visas zemes pienēma neticamus apmērus. Tika apgalvots, ka leceji nakot leja pārgerbusies par prieteriem un mukenēm. Tādēļ stastiem tic vel sodien.

Istenība izrādās, ka vāciešiem toreiz ir bijusi pavisam tikai 4500 izpletnu leceji, no kuriem 4000 tika izmantoti saurā apvidū starp Roterdāmu un Hagu Holandē. Atlikums nāca akcijā Belgijā pie Alberta kanāla pārejām, Francijā tadū nemaz nebija. Ta ka vācu parasutistu skaits bij neliels, daudzas vietas tika nomestas koka lēlles, kas tomēr neka-veja arī ap tam vit legendas.

Cits apgalvojums bij, ka vācu panākumi izskaidrojami galvenā kartā ar nodevību un viņu piekto kolonu darbību. Ja vācu agentiem sur tur arī butu izdevies aizstāvēšanas organizēšanu, viņu piekto kolonu darbība tomēr ir stipri pārspīlēta. Aizsardzība cieta daudz vairāk no pasu vadības apjukuma un panikas, nekā no nodevības.

Vel cits izskaidrojums bij, ka sabiedrotie, it sevišķi franci, esot bijusi sasīrgusi ar "fāzino-psichozi". Arī tas ir pārspīlēti.

Istenību liecina fakti - francu virsvadības paveles un dokumenti ka galvenais neveiksmes iemesks bij bijis tāds, ka kops kara saksanas franci bij sapņojusi par ofensīvu karu, kaut to rīcība nebij speku, lai tadū realizētu. Bedīgi slavencis "plans D" skaidri rāda, cik smagi var klūdūties ofensīvi noskanoti kara vadoni, ja tos ar varu spēez defensiva.

Itnebut nesaietas ar patiesību, ka Hitlera panākumi butu izskaidrojami ar viņa milzīgo spēku pārsvāru. Vīns nebij mobilizējis pat tik daudz cik viņa pretinieki uz brunosanas rupniecības leses. Vīns gan bij paspejis uzstādīt un apbrunot daudz vairāk divīzijas nekā viņa pretinieki, tomēr kopejais speku pārsvārs ir bijis pavisam niecīgs. Viņa panākumi tika nodrošināti ar dzīli dzītiem triecienu kiliem, kas iztaisīja tikai 5% no viņa brunotiem spēkiem.

Bet tas nenotika vis tādēļ, ka tam butu bijis ieverojams tanku pārsvārs, ka to velāk medza apgalvot. Ta franci medza teikt, ka tam esot bijusi 7000-8000 tanku. Istenība tam bij tikai mazāk ka puse no si skaita, no kuriem izskīrosa triecienu tika izlietoti tikai 2400, kaut tad arī par maksimālo jaudu. Franciēm bij gandrīz tikpat tanku, bet tie bij izkliedēti un ne tik kustīgi. Francu generali joprojām bij tūrejusies pie 1918 gada uzskata, ka tenki ir kajnieku palīgierocis, kurpreti Hitleris bij uzklājis tanku fanatiku idejas par armijas triecienu smailes /spearhead/ radīšanu un bij piedēbūjis uz to arī savus vecos generalus.

Tapat Hitleris bij visu licis uz gaisa spēku izveidošanu: Seit viņa skāitliskais pārsvārs bij bijis patiesi lēlis - 3 pret 1 - un vīns guva izcilas sekmes arī ar savām stukas formācijām, kas sadarbojas ar tankiem. Franci pret stukasien izturejas neticīgi, kamēr bij par velu.

Tomēr, ne viņa prieksrocība ka uzbrucejām, nedz arī viņa nenoliedzami modernākais apbrunojums nenozīmeja tik daudz, ka vairākas rupjas klūdas pretejas vadības pusē, ar kačam uzbrucejs pats nekād nedrīkst rekināties. Bet arī tas vel nekutu bijusas izskīrejas, ja vel nenaktu klat veselā virkne laimīgu atgadījumu vācu pusē.

Holandes ienemsana sniedz tam raksturīgus piemērus. Holandē bij otras skīras kaujas lauks un vācu spēki tur bij nesalīdzināmi mazāki, nekā bij mobilizējusī holandīsi. Bet holandīesu virsvadība taisni nak ti pirms uzbrukuma bij izdarījusī speku pārgrupejumu, kurā iznākuma bij radusies vāja vieta taisni tur, kur staveja vienīga vācu tanku divīzija, ko tie Holandes ienemsanai bij varejusī atlicināt.

Sekas bij, ka si divīzija spēja izlauzties un traukties uz prieksu

140 km tikpat ka bez pretestības līdz Roterdamai, lai atslogotu tur no-
mestos izpletņu lecejus. Ari tad vel vacu speki tur bij bijusi stipri
mazakuma, bet pārdrošais trieciens Holandes sirdi bij radījis apjukumu
kam pievienojas bailes no gaisa uzbrukumiem lielpilsetām. Divi dienas
velak Holandes armija kapituleja, kaut patiesa fronte stāvēja neskarta.

Lastrichtas "varti" Belgija tika ienemti no dažiem simtiem gaisa
transporta spekiem, kas nakts tumsā nolaidās bezmotora lidmašīnās.
Abi svarīgākie tilti pāri Albertas kanāliem tika ienemti neskarti pirms
tos speja uzspridzināt. Tāpat Fmaila forts, kas sedz Albertas kanāla pā-
rejas, tika ienemts no izpletņu lecejiem ar līdz tam nepozītu drossir-
dīgu akciju. Jau aizdedzinātos degļus tilta spridzināšanai izdevās no-
dzēst pēdējā sekunde.

Tākosa rīta vaciēm bij pietiekami daudz speku kanāla otra puse,
lai varetu turpināt traukties uz priekšu Belgijas līdzenumā, kas sav-
kart spieda belgu armiju atkāpties visā fronte - tāisni tad, kad francu
angļu speki atradās cēlā viņu atbalstam.

Lastrichtas izlausanas nebija kampanas izskirosais trieciens, bet
tam bij liels iespaids uz sekojoso. Tas radīja apjukuma viesuli, kas ie-
rāva sevi francu mehānizētas divīzijas, kad tas butu bijušas vairāk
nepieciešamas apdraudētās vietās dienvidos.

Jā vacu tanku un mehānizēto divīziju vairums traucas virziena uz
francu robežu cauri mežainiem Ardenu kalniem. Tas bij pārdrošs pasa-
kums, ar tik lelu tanku masu pārverēt tik grūtu apvidu, bet risks izde-
vas un sekas bij Francijas sabrukums.

Tagad ir zināms, ka tas bija noticis saskaņā ar kādu vēlā datētu
pārgrīzījumu vacu uzbrukšanas plāna, ko bij panākusi kāda ģenerālstāba
virsnieka /gen. f. Mansteina/ insubordinācija, kas, apejot savu tieso prieks
niecību, bij prātis iegūt Hitlera atbalstu šādam nekonvencionālam pro-
jektam.

Pirmplāna bij paredzēts galveno triecienu izdarīt ziemeļos, tāpat
ka 1914. gadā. Ja tas butu noticis vaci butu uzdrāzies virs labākiem
francu-angļu spekiem. Varbut tiem butu izdevies tos atspiest atpakaļ,
bet nekāda zina ne nogriezt.

Hitlera laime šini zina atvasināt no sliktā laika, kas spēda uz-
brukumu atlikt un deva gen. Mansteinam laiku Hitleru apvardot. Šai brī-
di sabiedrotie savkārt bij sagatavojies ar lielākiem spekiem iet dzi-
li Belgija, kas Hitleru vel vairāk parliedzināja par Mansteina plāna li-
derību.

Ir vel tagad neizprotami, ka šis apstāklis nepamudināja sabiedro-
tos grozīt savu plānu. Vislielāka sabiedroto kļūda, kad tie traucas iek-
sā Belgija bij, ka tie atstāja nenosēgtus Ardennus, kur palika vienīgi
dažas zemākas kvalitātes divīzijas.

Ta bij Hitlera lielāka laime, neka tas to jebkādu butu varejis ied-
maties. Bet tas arī bij skaidrākais liecinājums tam, cik nepiedodami
stulbi francu vadība bij piesejusies ofensīvam operācijām. Ka velak
gen. Rundstedts un F. Kleists, kas vadīja vacu tanku triecienu kili, at-
zinas, tie bijusi pārsteigti, ka nesastopusi nekādu pretestību, jo Ar-
deni ir ka redīti ar nācīgiem spekiem nosargāt grūti pārējamas vie-
tas un cēlā saurumus. Bet vaci tur bij sastapusi vienīgi vērā parauga
kavaleriju, kas, protams, tankiem nevareja but nekāds pretinieks. Sasnie-
dzot Masu, vaci to tulin arī pārgājusi, un, reiz viņa puse, traukusies
tikai uz priekšu līdz sasniegusi Lamānsas kanāla krastu 240 km no Ma-
sas - ar ko sabiedroto armijas bij ieslēgtas Belgijas maīsa. Tam seko-
ja Dunkirka un Francijas sabrukums.

Kāpēc nekas efektīgs netika darīts, lai šis liktenīgais nedēļas
laiks vacus apturētu? Viens no iemesliem ir tas, ka vacu tanku kars bij

francu vadību pilnīgi paralizējis, jo tā joprojām vēl bij rekinājies ar 1918 gada kustības tempiem. Otrs - franci nespeja atrāisties no ofensīvas domām pat tad, kad tādām viņi nebija ne mazāka reāla pamata.

Liktens ironija ir tas, ka Hitlers nemaz nebija rekinājies ar tik absolūtu panākumu. Viņš nodoms bija bijis dot franciņiem specifisku triecienu, lai tos pamudinātu uz mieru līgšanu, ko arī, lai ienemtu daļu no kanāla piekrastes, lai līdzīgu spiedienu izdarītu arī uz Angliju. Pedejas iekerosana tad tam nebija bijusi padoma. Pāss pierādījumu materiāls tagad rada, cik peitīcīgas istenība bija bijusis toreiz viņa cerības.

Bet viņš kļuva par savas uzvaras upuri: Parsteigta par saviem panākumiem, viņš nevēroja izprast angļu nepieķepību. Ir raksturīgi, cik neticami tālu tas bija bijis gatavs to priekša pieķepties, tiesi tad, kad tas atradās savas slavas augstumos.

Ja Hitlers būtu ticis apturets pats sakuma, tas gan nebūtu viņu glābis, bet pasaule, un it sevišķi Latvijai, būtu tikusis aiztaupītas nepārskatāmas ciešanas. Tagad ir zināms, ka viņa pats generali bija gaidījuši tādu apturesanu, lai ar to tiktu mazināts partijas un propagandas iespaids un būtu vieglāki viņu gaiti.

Hitlera fatalie panākumi liela mēra izskaidrojami ar viņa neiedomājamo laimi, bet vēl lielāka apjoma ar viņa "pretinieku" isredzību.

1940 gada sabrukuma patiesais iemesls bija, ka Rietumu nopietnā militārā ortodoksija bija bijusi stiprāka par modernām idejām, ne tikai tai brīdī, bet veselus 20 gadus pirms tam.

Tā ir macība, ko it sevišķi der iegaumēt tiem latviešu "politikiem", kas no pagātnes sapņiem lūko sevi iekonstruēt nākama Latvijas valsti...

PAR JAUNIEM IEROCIEM.

Jaunu ierocu izgatavošana nerimstas un it sevišķi Amerika tādām vajadzībām līdzekļi zelti netiek. No svarīgākajiem jaunizgudrojumiem var minēt:

Rakets lidmašīnās ar 1500 km atruņu stunda /angļu/ un 2000 km /amerikāņu/. Minētais atrums gan sasniegts dzinēja spēka mēģinājumos, bet ka uz superpersoniskām /atras par skaņu/ lidmašīnām un tādā pašā atruma radiovadītiem projektiliem balstīties nākama kara snags, ir puslīdz droši.

Rakets kareju aparāti, kas jau ieviest amerikāņu armijā, ir ierīce, kas raketi uztver lidojuma un ziemeļos vinas ceļu uz liela elektriskā gēlda.

Lidmašīnu uztvereji taja pat armijā ir aparāti-teleskopi, kas uzķer tuvojošas lidmašīnas, vēl pirms tas ir saskatāmas cilvēka aci un kas ir tik specifiski, ka ļauj saskatīt mašīnas sīkākos detaļus.

Lidmašīnu bumba ar iebūvētu rakets dzinēju ir jaunizgudrojums, kas būbai dod lielu caursīšanas spēku /krievu kara rupniecība, ka zināms, pa lielākai daļai atrodas zem zemes/. Kritiena vidū bumba iedarbojas rakets ierīce, kas bumbu dzen leja ar daudzārt palielinātu atrumu.

Visiespējīgākie jaunizgudrojumi tona ir eastopami bakterio- logiska un radio-aktīvo gāzu lauka. Par pirmo ir ienākusis diezgan grūds zināms, ka neson tik peksni un divaiņā karta radusies koleras epidēmija Egiptē nosot nekā cits, ka kādās lielās Apvienoto Nācijās locekļis izmēģinājums prakse. Un ar vinas apkāros, na angļiem izradījās gatavība tik specifiski pretlīdzekļi, ka bij jābrīnās, no kurienes tie tos tik ātri bija sadabūjusi. Divaiņo "epidēmiju" ne pārvoja tik daudz

arsti, ka - angļu karaspēks. Ka arī Maskava augstsirdīgi bij sūtījusi uz Ēģipti speciālu lidmašīnu ar apkarosanas ampulām, minētās aizdomas tikai vēl vairāk spēja p svītrot. Katra ziņa, "bacilu ieroci" nakosa kara noteikti nenogules noliktavas, kas tas Otra pasaules kara laikā notika ar indīgu gāzi, bet nāks lietotā bez zelastības. It sevišķi bīstams tas var kļūt bieži apdzīvotās, nehygieniskas Āzijas un Tuvo Austrumu pilsētās, bet arī prieviem Austrumu Eiropas apgabaliem tas var kļūt liktenīgs, vēl nēnot jēbkdū pretlīdzekli un saprātīgs organizācijas trukuru.

Nē glūzi nedibināti UNO ir saņēmusi no zinātniekiem-lietpratējiem iesniegumu, kurā teikts, ka t.s. "bakteriju ieroci" un jaunas indes bīstamības ziņa pielīdzināmi atombūbai. Ta pien. botulinusa inde ir tik spēcīga, ka ar vienu unci /ap 35 gr/ pietiek, lai nogalinātu 140 miljonus cilvēku. Pagaidām vēl esot geutības ar "izdalīšanu" un arī dazi pretlīdzekli esot zināmi.

Daudz bīstamāki ir zināmie streptokoku diģli, jo tie pasi izplatās tālak. Vēl cits inde ir psittakozis inde. Viens kubikcentimetrs satur pietiekami nāvejošas vielas, lai iznīcinātu 20 milj. cilvēkus.

Un ja nu nēn vērē, ka Krievijai Otra pasaules kara laikā dienu un nakti strādāja 27 lielas fabrikas, kas ražoja indīgas gāzes, nē vajadzētu veltīgi cāret, ka tie tagad butu kļuvusi humanāki...

STAVOKĻIS LATVIJĀ, EMIGRĀCIJĀ UN ARPOLITIKĀ.

Par apstākļiem Latvijā līdz s.g. oktobra beigām nav ziņojams nēkas ieverojams vai jauns. Pēc ziņām, kuru pareizību nav izdevies parbaudīt, tiek gatavoti saraksti plasām deportācijām vēl šini gada.

Salīdzinot visautentiskākos ~~xxx~~ informācijas materiālus, kas mums tikko ir ienākusi no igānu un lietuviešu avotiem, ar tādēim, kas nesen ir nākusi no Latvijas, ir iespējams sastādīt mazu pārskatu par stavokli Baltijas valstīs s.g. oktobra beigās.

Pēc šim ziņām spriezot apstākli Igānijā patlaban ir vissmagākie nē visām Baltijas valstīm. It sevišķi Samsala, Dago un citas vienas salas tiek sistematiski no igānu iedzīvotājiem iztukšotas un viņu vieta nēmetināti "lietpratēji" zvejnieki no Murmanskas, Archangelskas un pat Astrachanas. Plasi nēcietinājumi tiek celti galvena karta uz minētām salām un Kurzemes ziemeļu piekraste, bet arī pie Klaipēdas un tāpat gar Lietuvas-Vācijas robežu. Aerodromi tiek ierīkoti it sevišķi Lietuvā un Kurzēmē. Par plasu kara un juras dazi tiek izbūvēti Paldiski/Baltisporta/. Preteji tam, ka tas bij pirmās krievu okupācijas laikā, kad Baltijas valstju-Krievijas robežas bij hermetiski slēgtas tagad tas ir vala un nav arī sevīsku grūtību tikt no Lietuvas Polija un otrādi. Daudz vairāk apgrūtināta ir parkļusana nē vienas Baltijas valsts otra, bet gandrīz nēciespējami ir tikt no Lietuvas Austrumu, Prūsija un otrādi. Izradas, ka Austrumu Prūsijās daļa, līdz ar Karalauciem, ko Krievija patvarīgi pievienojusi sev, tagad ir tikpat ka bez iedzīvotājiem. Agrākie ir aizvālusies vai evakuēti uz Vāciju, bet jaun nēmetinātie kolonāsti no Krievijas un vienas stēpem bēgtin bēg atpakaļ. Novads pamazām aizaug, un ja Stalina saulītei butu lemts vēl ilgāk apspidēt so t.s. Taliningradas apgabalu, tas pakāpeniski atgatu to

loju, kadā tad bij pirms jodu slatoniem, kas bieži maza vezi tur kave-
ja vācu spiesanos uz austrumiem. Tien atlika vienīgi jūras ceļš uz Lat-
vijū, ko vācu zērniki ne labprāt lietoj. Tagad tur var iet desmitiem
kilometrus, bez ka ar sēptu apdzīvotu mītni jeb dzīvu cilvēku, kapec arī
ir ļoti grūti izkļūt mītnē. apgabala cauri nepārnītam. Gluži ka pēc
Sereņetjeva "skrinings" Vidzeme Ziemeļu kara laika.

Karalūcu ostā /resp. Kaliningradā/ netiek atjaunota un nav arī iz-
mantojama, jo ne tikai ka tur nekas netiek celts, bet krievi nepārtraukti
no turienes visu izved: ostas ierīces, masīnas, iedzīves piederumus un
pat kriegļus un akmeņus.

Drosības ziņa nekā nav uzlabojies un klusās, individuēlas depor-
tācijas joprojā turpinās visvairāk Igaunijā, kas no visām Baltijas
valstīm visvairāk un steidzīgāk tiek kolonizēta un rusificēta. Tai
seko Lietuva un pēc tam vismazāk tas novērojams Latvijā. Svesu elemen-
tu ieplūdums no Krievijas saskatāms gandrīz vienīgi lielpilsētās -
Tallinā, Rīgā, Vīlnā, Liepājā. Liels vairums no ienācējiem tomēr ir tikai
sezonas viesi, t. i. ierodnā, pasākumu darbinieki un tāl., kas izgudro vi-
sādus komandējumus, lai varētu, kopā ar ģimenēm, pienākt Rīgā, labi saesties
un ieterpties, jo izrašanās ka nerūgotos uz vācu un krievu gadiem il-
go laupīšanu, kasu zēns tomēr vēļ šis tas ir atlicis vairāk, nekā "lai-
nīgā zēnā pasaule". Sistematiska kolonizēšana līdz šim veicama gan-
dirz veidīgi Igaunijā, Lietuva turpretim padoņu varo tālāk par aprin-
ka pilsētām un pravējiem lauku centriem nesniedzās. Pedejos sarkanie
varo vīri nedz dzīvot lura celtnes vienkopus, kas pazāst izveidojas
par mazām cietoksnīšiem...

Partizānu kustība joprojā ir dzīva visās trijās valstīs, nekur
nav izdevies to iznīcināt varo līdzekļiem un pedeja laika tie to
arī vairs nenegina. Bet partizānu vadības pasēs precīzi novērtējot pat
raizojo starptautisko situāciju, savus kādrus ir samazinājusi līdz mi-
nimālam, atlaizot ierindniekus "līdz turpmākai rīkojumam" un izvietojot
tos privāta dzīvē. Partizāni ir izdevies-it sevīski Latvijā un Lie-
tuvā izspiesties tikpat milicijā, ka arī t. s. "iznīcinātāju komandas"
un sevīski parsteigt tos vairs nekāse lēga iespējams. Ir raksturīgi at-
zīnēt, ka Lietavas un arī Latvijas partizāni nosprāuz savai aktivitātē
parokas robežas, t. i. tie rēķinas, ka tagadējais stavoklis pasaule varo
ļū ilgt pat 10 gadus. Polija turpreti 1950 gads tiek uzskatīts ka absolū-
tāi pedejaais termiņš.

Partikas un apgādes ziņa kurnēt cīesams stavoklis joprojā vel it
tikai lauciniekiem, pilsētniekiem, turpreti, pazāst sak jau aptrukt par
dodaro preiksnetu un citu lainas objektu, pret kurien varo iemānīt mā-
zi. No kartīnām un normāl spēj iztikt vienīgi speciālo kartīnu īpasnie-
li.

Joprojā no Krievijas, partikas nozāro, nepienāk tikpat ka nekā, bēt
gan vel tagad turpinās lopu, nasīnu, apobēlu un tāl. izvesēna uz "draudzi-
gān republikā". Ka Krievijā butu bijusi izēilus laba rāza, tas uz Bal-
tijas valstīm vel nav atsāucies. Prūse, bezcerīga, polēka ir kādreiz zē-
doso un partikuso Baltijas valstju tagadnes ikdiēna...

Migrācijas latviešu dzīvē no pozitīvas paradības atzīnējama pir-
mā karta "Westward-Go" akēljas pakāpeniska atdzīvosanas, ne negatīvam
Vācijas apstakļu tālaka pasliktinasanas. Šeļ sakarība varo tikai velz
vairāk pasvitrot to, ko jau atārtoti esā teikusī: latvieši un latvie-
tes Vācijā un Austrijā netaisiot sev ne mazākas iluzijas par so zīemu
un arī turplako dzīvē jūsu zēnes. Ja izradītos, ka ir pilnīgi neiespeja

ai tuvaka laika pārvietoties uz Angliju, Franciju vai citur Eiropas zemi, darot visu iespējamo, lai lazīni, bērni, kara invalīdi, slimie un nespējnieki butu kaut cik nodrošināti, vismaz ar kurinamo. Tas ir Vācijas un Austrijas latviešu trieciena uzdevums šo brīdī, kas ir svarīgāks par visu, un, ja attiecīgas vadības butu aizņemtas ar citiem, prieks viņiem svarīgākiem jautājumiem, tautai pašai jāņem lītas izkārtosana savas rokas, ka nereti pagatno.

Attiecība uz dzīves un darba apstākļiem Anglijā, pēdējā laikā mums ir ienākušas ziņas, ka daži no aizbraukusiem nejutoties seviski apmierināti, novis par iztiku un darba apstākļiem, bet gan, ka tos pienācīgi nonovertejot un liekot ciest morāli. Gan tādī gadījumi ir reti, atsevišķi, jo lielais vairums ir vairāk ka apmierināts - pēc nebedzīgas mīksnās Vācijas DP noņemnes - tomēr gribam nekavejoties pret tādām izpausmēm ienēt šāvokli:

1. Pēc rūpīgas un lietiskas apstākļu opsversnās citas zemes, un neraugoties uz nē tik spīdīgu sāmīecīskīem apstākļiem Anglijā, tomēr uzskatām šo zemī joprojām par vispiemērotāko latviešu emigrācijas lielas mīksnās uzņemšanai. Vispēdējā laikā sadu vēlēnību vēl jo vairāk pasvitro dībinātas izrādās, ka Anglijā turpmāko lielpolitīsko konfliktu gadījuma varetu palīkt arpusē, vismaz bīstākā pirmā posmā laikā.

2. Ka Krenlīs vēl sodien nārstās, lai vismaz daļu no Anglijas braucējiem baltīesīem atgatu savām varģu darbām, ir saprotāmi un arī pierādīti. No vienas puses līc luko panakt ar agentu palīdzību, kuras tīc ar "Westward-Go" akcījas strānīecību ir prātusi iesūtīt Anglijā kas tad no turīenes rakstā bezcīrigus zīnojumus "Cīnas" stīlā, no otras puses turīenes komunisti dara visu, lai angļu strādniekus un tautu sakūdītu pret baltīesīem, kas arī lai pēdējām dzīvi un darba apstākļiem cīk vien iespējams sārīcītu. Pīrns nav atrāstas un parbaudītas solīdas iespējas cītur, novājāga personīgu, kaut varbut dībinātu, sārūgtīnājuma dēl Anglijas samsī tīk vieglī norādīt.

3. Visparīgī ir nepīcīesams pīc tā pierāst un to iegaumēt, ka ir sapratīgāki un latvīskāki raudzīties īstonībai un naktnei tīesī acīs un censtīes to veikt pasu spēkīem, nēka īcījāt sevī bezdarbība un apātīja ar kādām tur prētenzījām uz nuzīgu aprūpī no sab īedroto jēb pat kādas pasu "valdības" puses. Tāpēc, ka nēs butu "nevainīgī cīetusi", jēb "trūpjas varas upurī" un tīl. Novājāga arī nēkāda zīna līkt kādas cerības uz to, ka t. s. pasaules sabīedrīska dōna bēdīzot pamodīesīes un DP jautājums stēdīzīgī tīktu īzkārtots. īstonība ir tāīsnī prēteja - DP jautājums tīc, ka to naktos un kas to spētu īzkārtot, ir vairāk ka līdz kālām un pavīsal naīvi butu īedomatīes, ka tīe varetu atzīties, ka tīe pasī ir pīc tagādējā šāvoklī galvenīe vāīnīgīe. Arī no IRO jēb cītiem līdzīgīem īntītūtiem ko līelu cerēt nav nēkāda pamāta, jō sīs organīzācijas vadosašs sastāvs visās zemēs ir gandrīz 100% pārnēms no vīnas prīekstēces un kāds bīja tas īeskats par baltīesīem, par to nēbutu līcī jārunā.

Palaujoties vāīnīgī uz savīem spēkīem, latvīetīs un latvīete svesumā nēkad nēkur nav zūdusi, nēdz arī ar sōju dūblos kīrtusi. Mums pasīcīal jālauz latvīesīem nēcīenīgī, nepīcīstāvosa, nuzīga zēlosanas un dīedēlosanas, apzīnātas nēvarības psīchozē, ar kādām zīnām daļa no mūsu DP akīet ir sasīrgūsī. Un tas jādara, kamēr to vēl var.

Par LCI prīekssādī Vācijas īevelets generalīs LAVENIĪNS.
Generāla Lavenīekā persona latvīesū trīndās sāmīe Vācījā īegust par

savu augstāko amatu nesoju istu latvieti, karavīru un sirdsskaidru cilvēku, kas tāla starptautiskās intereses un politiskās intrigas. Jau 1919 gada rudenī, Bernontes laikā, tas pierādīja savu uzticību Latvijas valstij un n vion lai arī bijai, kad tas ar pārdrošu manevru paratā nodot latviešu armijas rīcībā Bernontes bruņotu vilcienam pilnā kaujas kārtībā. Vēlākos gados, ka Brunota vilciena pulka komandieris, gen.L. prata uzturēt vislabākas attiecības ar latviešu sabiedrību un ar seviski akadēmiskā aprindām.

Novēlam, ģenerāļa kungam viņa grūtā un svarīgajā darbā celie na latviešu tautas labā patiesas sekas un veiksmi.

Starptautiskais stavoklis s.g. oktobra beigās joprojā vēl neuzrāda gaidītos lūzumus un pagriezienus ar izskireju nozīmi, tomēr isti daudz raksturīgus un zinīgus notikumus visādas sadzīves nozīrēs un dažādos veidos.

Kominterns, turpinot savu kominforma nosaukuma gan nepieder pie raksturīgām jeb pat tākai interesantām notikumiem, tomēr daži paskaidrojosi vārdi tas tomēr jāvārdi. Šādu soli sperot, Krievijā bij padoma galvona karta divas lietas: 1) aradit sev pakļautam valstīm Austrumu Eiropā, ka tas tas nekada gadījumā neatdos Marsala vai citiem vilinājumiem, bet gan vēl cīnās iekļaut savā sistēmā, un 2) likt saprast Rietumu valstīm, ka tas visas izaicinājumu pienom un nelas sevi ne iebaidīt, nedz arī ievilkēt kompromisos, ka arī lai parbaudītu savus spēkus arpus dzelzs aizkara - Francija un Itālija.

Tikai naivais rietum cilvēcis vareja idonāties, ka kominterns pēc viņa oficiālas slēgšanas, betu beidzis darboties. Tas toreiz bija vajadzīgs/bapat lka parazītīgas buznīcas "atjaunosana"/ lai apmūkotu amerikāņus un izspiestu vairāk pabalstu miljardus.

Interesanti ir tomēr reģejumi un atbalsis brīvā pasaule uz so izaicinājuma aktu - šādu ir isti daudz:

Vispirms Eiropā. Pasvaldību vēlēšanām, kas notika Itālija/Roma/ un Francija drīzi pēc tam, /12, 19, 26. okt./ vajadzēja radīt, vai un kāda mēra rietumu zemju veletāji uz to atsauksies. Un radīja arī, tikpat tiesi, ka arī aplinkus čela. Ka viena tā otra zeme nekomunistiskie veletāji, pirmo reizi peckara laikā, saka āzradīt apvienosanas tieksmes un izraudzijas sarakstus, kas pret Kremli, bij ienemusi neperprotami noraidosu stavokli un nodeva savas balsis par tādām, neatkarīgi no savām politiskām simpātijām vai antipātijām citos jautājumos. Ta romiesi kops pēdējam vēlēšanām nebut nebij kļuvusi kristīgāki, bet tie izraudzijas De Gasperi kristīgos demokrātus tadēl, ka tie bij uzdrošinājusies sava laika komunistus no valdības izmest un valdīt bez tiem, kas nā sakuma likās tīrais arprāts un smagāka kecerība pret "demokratijas" ideāliem. Romiesi pameta savas agrākas demcentra un laba sparna partijas tādēl, ka tas sava kritika nebij varejusas noraidīt ne uz ko pozitīvu, bet veinkarai sukstijusas, ka pasas nebij tik kusas valdība, /mūsu pasu emigrācijas klikem pardomam un maicbai/

Turpretim Francijā katoli kristīgie bij tik ilgi laipojusi un tiksmājusies ar komunistiem, ka tāuta bij zaudējusi ticību viņiem un pieversusies De Gollim, kaut tas simpātijas pret pēdējo ir visai rēdonas un dalītas. Pārējo, ka zināma komunistisku veletāju daļa atrausoties no kompartijas tadēl, ka tā cūm iecāistisanos kominforma atklāti bij apstiprinājusi sava pakļautību Maskavai, nav attaisnojusies komunisti savas pozīcijas abas zemes ir pretusi paturēt. Lieks pierādījums, ka mazāk pārnīgo veletāju masa ir visai konservatīva un grūti izkustināma, nēnrogoties uz savu līderu izlēcieniem.

Tomēr gluzi bez sekam kominterna atjaunosana nav palikusi. Tikpat Itālija, ka Francija un Čehijas citas zemes turpinas socialdemokrātu partiju iekšēja noskaidrošanas un skīstīšanas, kas parasti noved līdz divu nesamierināmu frakciju rāsanos, t.s. fuzionistu, kas aizstāv pilnīgu kopa iesanu, resp. paklausanos Maskavai un nacionālos, kas atzīst gan marksismu, bet ne Krieviju. Bet šoreiz pat franču un itāļu komunistu partijas ir radušas domstarpības un plāšas to pasu iemeslu dēļ. Francija sads process tiek veicināts ar to, ka tur ir ļoti specifīga trockistu frakcija kompartija, kas tāpat neatzīst Maskavu, kaut citu iemeslu dēļ, bet Itālija pret partijas resp. Maskavas ģenerāllīniju ir publiski nostājusies pat Satversmes sapulces prezidents Terracini, vecs komūnists. Gan šādam paradībam pagaidām pagaidām vel ir tikai simptomiska pazīme, bet tāš nēmazina viņu svarīgumu. Ja pret Krieviju noskanotas socialdemokrātu partijas vai viņu daļas tagad ir jau aktīvas visas zemes un tagad atrodas apvienošanas stavokli, nolūka radīt jaunu internacionāli bez M Maskavas ietekmes un pat noteikti pret to, ta ir ļoti svarīga paradība ar tālu ejosu politisku nozīmi tikpat parejas laikā ka arī pie paliekos liropas juncelsanas.

Cita raksturīga paradība, kas sakrīt ar kominterna atjaunosanos, ir ta, ka piem. Austrijas un Irānas valsts viri liekas vāreni šasparojusies pret Maskavu un lieta pret to isti izaicinosu valodu. Pritams šāda drosme nav radusies pati no ševīs. Vel konkrēti tas izpaužas Dienvidus Amerikā, kur Čīles un Brazīlijas valdības pat nav kautrejusas partraukt ar Maskavu diplomātiskas attiecības, kam, ka redzams, sekos vel citas valstis Dienvidus un Vidus Amerikā, ko pasvitro arī Maskavas raiditāja trīsstāvu lamu vārdi pret šo valstju valdībām. Ta, šāva zina, ir Amerikas valdības atbilde uz krievu patvarīgo rīcību viņpus dzelzs aizkaram - Amerikā prot iztīrīt arī savu aploku.

Visparejā strēptautiska stavokli tas viss, neapsaubami, veicina norobežošanas bet līdz eksplozīvai tāpec tulin vel nav jānonak. Tāda gāra vār stīveties un teikt viens otram rupjības acīs kaut trīs un vairāk gadus. Vienīgi nejauss incidents var izraisīt priekšlaicīgi notikumus, bet tādus paredzēt nespej ne pieredzes, ne logika.

Aina klus skaidraka pec, cik vār spriest, pēdejas 'lielo' arlietu ministru konferences Londonā s.g. 20. novembrī. Ka ta nedos nekādas pozitīvus iznākumus, par to gan neviens vairs nēsaubas, ne viena, ne arī otra nometne. No svāra šoreiz bus verot kāda veida izjuksana notiks, jo abas puses ir ieinteresētas, lai lietu izlānevretu ta, ka vāinu vāretu uzgruzt otrai nometnei. Par to šikaki nākosa numura.

JAUTĀJUMI UN ATBILDES.

Vai Brīl butu kādas zinas par to, kas ir noticis ar latviešu nacionālo aktivistu vajātājiem un bēdēm - vacu SD vadosiem viriem Latvijā? Vai tie vel butu dzīvi un vai no latviešu vadību puses ir kas darīts, lai toš sauktu pie atbildības, tiesātu un sodītu ka kara noziedzniekus? Pilnīgi drosas zinas sniegt nēvaram, jo jautājums mus līdz šim nav ševiski interesējis un nēsam tāpec šai virziens neko pulejusies uzziņat. Ir zināms vienīgi sekojosašs: SS ģenerālis Jeckelns, viens no galveniem latviešu tautas mātājiem un izkavejiem, kritīs krievu ģusta un Rīga pakarts (pec krievu zinām, kuram šoreiz vāretu ticēt) SS brigades ģenerālis Valters Sreders, policijas vaditājs Latvijā vacu okupācijas laikā - beidzīs dzīvi pašnavība, pakaroties. Dr. Lange, SD vaditājs Latvijā un latviešu tiesas spīdzinātojs un bēde kritīs Poznānā ielenkuma

laika, no pazistamakiem SA vaditajiem Latvija, baltvacietis Zigurds Buchards atrodas Vacija brīvība. Es teikts, atbildību par so zinu pareizību neuzņemamies. Tapat mums nav zināms, ka kada latviesu institūcija butu pieprasījusi vacu okupācijas varas viru nodosanu tiesai, līdzim tam parasti bij 'svarigaki' jautājumi kartojami. Ja BrL lasitajiem butu vel informacija par citiem SS un civiliem vacu okupācijas varas viriem, it seviski par tadiem, kas bij izcelusies ar savu pret latvisko nostaju un ricibu, ludzam tadu mums, pie gadijuma, piesutit.

Kada no BrL numuriem bij teikts, ka Dienvidslavijas diktators Tito nemaz neesot Tito, resp. bij. atsledznieks Josips Broz, par kadu tas uzdo-
das. Kas vins isteniba ir?

Mums ir vairakkart bijusi izdeviba runat ar dienvidslaviem, resp. kroatiem, kas Tito valdisanas sakuma vel pasi bijusi Dienvidslavijā un tur atkartoti Tito redzejusi un dzirdejusi runajam. Vinu vienbalsigais azzinums ir, ka vispirms jau tagadejais Tito nekada gadijuma nav kroats jo tas runa kroatiski ar loti stipru svesu akcentu, ko atsledznieks Brozs (kas Spanijas pilsonu kara esot kritis un kura dokumentus gadigie krievi pievakusi) nav darijis. Otrkart, tie apgalvo, istam J.Br. esot bijusas dazas pazimes uz kermena, starp citu sakropoti kreiskas rokas pirksti. Un ta ka Tito kreiskas rokas cindu nekad nenovelkot, verotaji redz savas aizdomas vel vairak pasvitrotas. Treskart, Tito esot atsajijies pienemt J.Br. mati un masu (resp. savu mati un masu), kas to atkartoti meginajusas. Tagad abas esot bez vests no savas agrakas dzives vietas pazudusas.

Cik pie visa mineta ir patiesibas, cik izdomas, nenemamies spriest, bet gluzi neiespejama sada lieta nav. No otras puses, ir jau isteniba ari gluzi vienalga vai kada iedomajai paklauta zeme augstakos valsts amatus ienem kads Tito, Kirchensteins vai Jedrikensteins - tikpat Maskava izkarto visu pec sava prata un savas intereses. Papec nav izslegta ari vel cita versija, pec kuras tagadejais Tito jau esot tresais izdevums pec kartas, pec pirmo divu nogalinanasas...

Ar ko izkaidrojami De Golla parsteidzosie panakumi Francijas pasvaldiba velesanas? Vai nevaretu ari latviesu vienosanai izmantot vina idejas?

De Gola panakumi izskaidrojami, galvena karta, ka jau minets augstak ar to, ka francu tauta vina persona saskata generali, kas vienigais ir spejigs komunisma uzpludus apturet, ari tad, ja pedejaizsams doma-
tu kerties pie pilsonu kara, ka sava pedeja glabina. Bet bekada gadijiena nevajaga iedomaties, ka De Gols butu uzpeldejis nejausi, ar kombinacijam vai intrigu palidzibu. Pirmkart, vinam ir laba slava kops aktivas pretestibas kustibas laikiem un, otrkart, kas ir vel daudz svarigaki, vinam ir savi uzticami, parbauditi un disciplineti cinitaju un darbinieku kadri. Kad, pec brivibas atgusanas, vecas politiskas partijas, ka izsalkusas hijenas metas uz noasinojuso Francijas miesu, De Gols atzina par pratigaku no politikas atvilkties un deva attiecigu rikojumu ari saviem cinitajiem un piekritejiem. Tagad, kur minetas politikas partijas ir paspejusas valsti ta izsaimniekot, ka chaos un komunistiska anarkija jau tiek izneginatas isteniba, francu tauta De Golu ir atcerejusies un to aicina atpakal. Bet kam jau teikts, pedejaizsams to vareja tikai tamdel veikt, ka kadri uz vietam jau bij gatavi un gaidija tikai rikojumu.

Jai gadijuma ka kuriozu var atzimet ari kadu atgadijumu Esslingenā (Vacija), kur kada uznemiga latviesu veco politikanu grupa, no De Gola

0306107017

panakumiem iejuszminata, bij sadomajusi no tie 'izsist cenu' ari sev, ierosinot latviesu tautas apvienibas dibinasanu 'arpas un pari partijas'.

Protams tas nav nekas cits, ka parastais 'ziemnieku kersanas' pamieniens, jo aizminetas grupas nekadi kadri nestav, bet izsaimniekots politisks kapitals. Brivas Latvijas organizacijai un laikrakstam ar so famozo pasakumu nav neka kopeja.

Gustava CELMINA tagadeja adrese ir: ITALIA. Roma-Lido. Piazza Anco Marzio, 13. Int. 12, uz kuru turpmak sutana visa attieciga korespondence.

EKSPEDICIJA DARA ZINAMU: Izdales tiklam nostabilizejoties, laikraksts turpmak tiks piesutits vienigi abonentiem. Briveksenplarus un propagan- das n muris piegadas vienigi uz valstju centralo izdales punktu piepra- sijumu, norekinoties velak. Zemak minetas jaunajas abonentu likmes pie- gades izdevumi pa pastu ir ieskaititi.

ANGLIJA: laikrakstu parstav Mrs. Mirdza JAUNZARS, Bechampton, New Road, Nr. Havant, Hants. Bankas konts: National Provincial Bank Ltd. Deposit. a/c Nr. 517. Ab. maksa: par gagu 15 sh, pusgadu 8 sh. 3 men. 5 sh., atsevisks numurs maksa 9 d.

ZVIEDRIJA: ab. maksa ienaksajam uz postgiro 25.96.37. uz H. Celmins varda. Ab. maksa gada 15 kr., pusgads 8 kr., 3 men. 5 kr.

DANIJA: laikrakstu parstav V. Elksnitis, Aarhus, Risskov, Fortevej 62. Ab. maksa: gada 20 kr., pusgads 12 kr., 3 men. 7.50 kr.

Z. A. S. V. ab. maksa gada 10 dol., pusgads 6 dol., 3 men. 4 dol., Kanada tapat ka ASV.

FRANCIJA: ab. maksa gada 600 fr., pusgads 350 fr., 3 men. 200 fr.

BELGIJA: ab. maksa gada 200 fr., pusgads 120 fr., 3 men. 65 fr.

HOLANDE: ab. maksa gada 6 g., pusgads 3,50 g., 3 men. 2 g.

SVEICE: ab. maksa gada 15 fr., pusgads 8 fr., 3 men. 5 fr.

VACIJA: ar nakoso numuru sakas jauns abonesanas periods. Abonesanas maksa par 3 men. 15 M., 1 menesi 6M. Atsevisku eksemplaru cenu nosaka izdales punktu vaditaji. Nakoso numuru piesu- tis tikai tiem, kuri bus nokartojusi abonesanas maksu.

Tos abonentus kuri nebutu abonesanas maksu lidz 1.10.47. vel nokartojusi, to nekavejoties izdarit.